

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2022

Marking Scheme

Czech

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

Část 1

1. Vysvětlete vlastními slovy: [5 bodů]

a) „fenomén“ – jev, úkaz, skutečnost, postižitelný úkaz, něco pozoruhodného a mimořádného; člověk neobyčejně vynikající v nějakém směru, génius.

b) „kontext“ – souvislost; významová souvislost jazykového projevu, část psaného nebo mluveného sdělení, která následuje nebo předchází část jinou a ovlivňuje její smysl, význam; souvislý text; souvislost jevů nebo událostí, prostředí, podmínky, okolnosti určité události, děje či jevu.

c) „klíčová role“ – role s největším významem, zásadní a výjimečné postavení, nelze se bez toho obejít.

d) „turbulentní chvíle života“ – okamžik, kdy se převrátí vzhůru nohama, všechno je úplně jiné než předtím, život jde jiným směrem.

e) „mainstreamová tvorba“ – tvorba, která je určena širokému poli diváků nebo posluchačů bez větších nároků a s komerčním potenciálem (hudba, filmy, knihy i hry apod.). V tomto smyslu může pojem vyvolávat i negativní konotace.

2. Vysvětlete na základě textu, co znamená „eskapismus“. [5 bodů]

Jedná se o návrat do bezpečí, když žijeme v nejisté době a v nejistém životě a vyhledáváme něco, co nám dává pocit jistoty.

3. Je opětovné vyhledávání stejných příběhů čistě moderní záležitostí? Vysvětlete na základě textu.

[5 bodů]

Opětovné vyhledávání stejných příběhů není moderní záležitostí. Odpověď na otázku, proč opakujeme stejné věci, hledal už ve starověku například Aristoteles. Prakticky během celé historie naší civilizace se setkáváme s opakováním, s návraty ke stejným knihám nebo s návraty na stejná místa. V současné době digitálního 21. století je přístup k prožitkům extrémně jednoduchý, to je rozdíl oproti minulosti. Možnost přidat vlastní zkušenost: dětská kniha čtená pořád dokola, seriál v dětství apod.

4. Jak je vlastně možné, že nás pořád baví příběhy, na kterých nás už nic nepřekvapí?“ Jakou odpověď dává autor v textu? Souhlasíte? Vysvětlete, proč ano nebo ne.

[5 bodů]

Autor hledá odpověď i v historii, zda se tento fenomén objevuje i dříve než jen v současné době, a zjišťuje, toto hledání provází lidstvo celý čas. Autor na tuto otázku odpovídá následovně: důvody mohou být banální, že se nám to prostě líbí, případně si spojujeme s titulem nějaké emocionální důvody, vzpomínky. Velkou roli hrají osobní preference, potřeba nebýt vyloučený z prostředí, kde se na ten seriál dívají všichni. Velmi významem důvodem je hledání emocionálního bezpečí, pak může mít sledování seriálu až terapeutický účinek.

Souhlas – nesouhlas, vlastní názor, vlastní zkušenost.

5. „Požitek často spočívá v tom, že vám seriál kromě zábavy dává i pocit jistoty.“
Vyjádřete a vysvětlíte svůj názor na toto tvrzení s ohledem na celý text.

[5 bodů]

Vyhledávání pocitu bezpečí je jedním z hlavních důvodů, proč se lidé opakovaně dívají na stejné seriály. Z tohoto důvodu se lidé vracejí k titulům, které jsou jednoduché a nekontroverzní. V celém textu se řeší fenomén opakování a jak to na lidi působí. Prostor pro vlastní názor, vlastní zkušenost., souhlas – nesouhlas.

6. Napište vlastní názor na tvrzení z textu: „Lidé si také mohou budovat i emocionální vztah k postavám“ (odstavec 10).

[5 bodů]

Když se člověk dívá na nějaký seriál nebo čte nějakou knihu, tak někdo může postavy z těchto děl vidět jako reálné, vidí je jako kamarády, jako někoho, koho potkává každý den, s kým sdílí tento svět. Někteří k těmto postavám vzhlížejí a chtějí se jim podobat, nebo žárlí na jejich život. Někteří naopak mohou hrdiny příběhů nenávidět, odsuzovat je za to (často se hercům negativních postav stává, že jsou odsuzováni i v reálném životě za to, co udělali jako filmová postava. Podobně herce, který se proslaví rolí lékaře, lidé potom v reálném životě žádají o diagnózu, protože si nedokážou oddělit herce a jeho postavu.

Vlastní vysvětlení: vlastními slovy, bez opsání frází z textu. Vlastní zkušenost.

Poznámka: V části 2 jsou odpovědi posuzovány podle následujících kritérií:

1. Srozumitelný záměr – uchazeč rozumí otázce a ví, jak začít s odpovědí
2. Souvislost odpovědi – uchazeč užívá odpovídající a vhodnou slovní zásobu, styl odpovědi je jasně strukturovaný a cílevědomý
3. Efektivita jazyka – uchazeč je schopen komunikovat v jazyce jasně a plynule
4. Pravidla: gramatika, pravopis

Napište esej (minimum 300 slov) na jedno z následujících témat:

1. „...štěstí je touha po opakování.“ (Milan Kundera)

nebo

2. Jak vzniká opravdové přátelství.

Jasně psaná kompozice, odpovídající tématu, se souvisle organizovanými myšlenkami, srozumitelným záměrem a rozumným vyjadřováním.

